

TISKOVÁ ZPRÁVA K AKCI PŮL STOLETÍ OD POSLEDNÍHO ZVONĚNÍ V HŮRKÁCH, KONANÉ POD ZÁŠTITOU MINISTERSTVA KULTURY A PRVNÍHO NÁMĚSTKA HEJTMANA JIHOČESKÉHO KRAJE

V září 1905 byla v Hůrkách na Českokbudějovicku slavnostně vysvěcena nová školní budova. Objekt, v němž se již padesát let nevyučuje, zůstal velmi dobře zachovaný ve své původní secesní podobě uvnitř i zvenku, navíc jej projektoval a vystavěl renomovaný architekt Josef Pfeffermann (1869–1938). Hůrecká samospráva se totiž na samém začátku 20. století postavila svébytně ke školskému osamostatnění a neváhala pro to udělat cokoli. Včetně zastavení veškerého obecního majetku. Po 118 letech, 3. května 2023, došlo k zadostiučinění těchto snah i přístupu občanů a vlastníků objektu a budova školy byla vyhlášena ministerstvem kultury za nemovitou kulturní památku. V sobotu 10. června 2023 proběhla oslava Půl století od posledního zvonění v Hůrkách, navázaná na výročí ukončení osmašedesátileté éry školního vyučování v roce 1973. Datum bylo zvoleno záměrně. Přesně před sto lety totiž v Hůrkách odhalili netradiční pomník padlým, který je památkově chráněn od 3. května 1958, a tak došlo k propojení hned dvou významných místních událostí. Slavnost, již s ohledem na její význam zaštitilo Ministerstvo kultury České republiky a první náměstek hejtmana Jihočeského kraje, Mgr. František Talíř, uspořádal Spolek pro Hůrky a venkov jako svou profilovou roční akci. Ta nabyla na svém významu i tím, že se jí osobně zúčastnil pravnuke autora školní stavby, historik umění doc. Josef Záruba Pfeffermann, dále vrchní ředitel sekce kulturního dědictví ministerstva kultury dr. Vlastislav Ouroda a další hosté.

O popularizaci Pfeffermannova jména ve vztahu ke školní budově v Hůrkách se Spolek pro Hůrky a venkov snaží dlouhodobě. V návaznosti na vyhlášení za kulturní památku, které však zatím nenabýlo právní moci, zpracoval za součinnosti širší odborné veřejnosti návrh koncepce udržitelného využití budovy v souladu s původní funkcí. Respektuje tím nejen legislativní podmínky památkového zákona, nýbrž i dalších nástrojů k udržení stavební památkové kultury, mezi něž patří například Davoská deklarace. Škola byla vlastně příčinou vzniku hůreckého spolku v roce 2015, kdy zorganizoval oslavu 110 let existence této stavby a zároveň o ní vydal i monografii. Objekt vnímá jako důležitý mezigenerační svorník a tradiční místo vzdělávání a setkávání i poté, co se v ní již půl století neučí. Proto ve školním objektu uspořádal za poslední léta řadu vzdělávacích, řemeslných i kulturních akcí. Reflektoval to i při sobotní slavnosti, zahájené mší svatou v místní kapli, od níž se účastníci přesunuli ke škole ke společnému fotografování. Dovnitř se bohužel nedostali, protože současný vlastník, město Lišov, budovu letos v lednu náhle zneprístupnil a žádost spolku o otevření na den oslavy zamítl. Alespoň symbolicky vzal tedy po 118 letech za kliku hůrecké školy opět pan Pfeffermann, tentokrát v osobě čestného hosta, architektova pravnuka. Po replice na den přesně sto let staré fotografie u hůreckého pomníku se všichni přesunuli do místního hostince, kde probíhal hlavní program až do pozdního večera.

Inženýr Josef Pfeffermann (1869–1938), od roku 1920 užívající příjmení Záruba Pfeffermann, byl mimo jiné také aktivně činným politikem. Vzestup profesní kariéry zahájil koncem 19. století svým více než desetiletým pobytem v Českých Budějovicích, kde založil rodinu a vystavěl rodinné sídlo v ulici U Tří lvů. Profiloval se jako výrazný zastávce české otázky a úzce spolupracoval s Augustem Zátkou, který jej pravděpodobně také doporučil k výstavbě školy v ryze české vesnici, jakou byly právě Hůrky. To samo o sobě je unikátem, protože on sám byl autorem mnoha velkoměstských stavebních a velkých technických realizací v Čechách i na Moravě. Stavba venkovské školy tak zůstává dokladem výjimečnosti jak v jeho životním díle, tak v kontextu architektury školních staveb a v prosazování její existenční svébytnosti.

Půl století od posledního zvonění v Hůrkách splnilo očekávaný účel. Spojilo bývalé žáky, kteří se někdy neviděli i řadu let, navštívil je pravnuke autora stavby i dcera předposledního řídícího učitele a získalo uznání vedení Jihočeského kraje i ministerstva kultury. Mluvené slovo, hudební proločky, bohatá tombola, i vystoupení folklórního souboru Javoráček z Lomnice nad Lužnicí vytvořily přátelskou atmosféru díky místu, které za to stojí. Díky škole, která dala základ vzdělání stovkám venkovských dětí a svými kvalitami je pro širší okolí unikátem. Spolek pro Hůrky a venkov vydal k této příležitosti pamětní novinový almanach a další tiskoviny, protože věří, že Pfeffermannův školní objekt v Hůrkách má nadregionální význam a může i nadále sloužit ku prospěchu nám všem.

Kontakt: Spolek pro Hůrky a venkov (Pavla Marešová, PhDr. Aleš František Plávek, Bc. Marie Račáková), e-mail info@hurky.cz, URL: www.hurky.cz | 19. června 2023